1850. No.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 22 MAART.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 21 Maart.

Wij zijn verzocht de algemeene aandacht ter waarschuwing te bepalen, op de welbekende Adres-kaartjes van Kaufman, in den vorm van Bankbilletten ingerigt, zijnde het der Justitie gebleken, dat nog onlangs een dergelijk stuk te dezer stede, blijkbaar ter goeder trouw en bij vergissing als een Bankbillet van f 25 in omloop werd gebragt.

— Vergelijkend Overzigt van de uitkomsten der Volkstellingen in 1840 en 1849.

PROVINCIEN.	Bevolk. in de Steden.		Bev. ten platten Lande.		Totaal.	
	op 1° Jan. 1840.	op 19 Nov. 1849.	op 1° Jan. 1840.	op 19 Nov. 1849.	op 1° Jan. 1840.	op 19 Nov. 1849.
Noordbrabant	82328	80133	296109	316269	378437	396402
Gelderland .	94053	99674	251709	272412	345762	372086
Zuidholland	274348	294936	251672	267370	526020	562306
Noordholland	285624	300699	157710	174897	443334	475596
Zeeland . . .	46732	48018	104626	112279	151358	160297
Utrecht . . .	71860	71114	73272	78339	145132	149458
Friesland . .	58768	61641	169091	185562	227859	247203
Overijssel . .	40401	44308	157293	171414	197694	215722
Groningen .	33484	33695	142167	154755	175651	188450
Drenthe. . .	11581	13340	60903	69399	72484	82730
Limburg . .	48827	51140	147892	154062	196719	205202
Totaal . .	1048006	1098698	1812444	1956758	2860450	3055456
	Verschil 50692		Verschil 144314		Verschil 195006	

— De *Amst. Cour.* meldt, dat men verzekerde, dat in de wet op het Hooger Onderwijs, die thans bij het Depart. van Binnenl. Zaken ontworpen wordt, het behouden van slechts ééne Akademie als beginsel werd aangenomen.

— Men berigt ons dat den 5den Mei aanstaande te Brugge het 800-jarig Jubilé ten eere van het overblijfsel van het H. Bloed onzes Zaligmakers zal gevierd worden. Het feest zal 10 dagen duren. Vele Bisschoppen uit verschillende rijken, ook uit Nederland, zullen daarbij assisteeren, terwijl verscheidene door hunne welsprekendheid beroemde predikers de toehoorderen dagelijks uit geloof en godsvrucht zullen opwekken. Men verzekert dat dit Jubilé dat van Luik in luister zal overtreffen. (*de Tijd.*)

Voor de genen die hieromtrent eenige nadere inlichting zouden verlangen, strekke het volgende uittreksel uit de beschrijving der Oostenr. Nederl. in het Xde deel van den *Tegenwoordige staat van alle Volkeren.* Amst. 1738 bl. 342.

»In de Kapel van het H. Bloed wordt zeker doorschynend, gestold Vogt bewaard, dat doorgaans wit en op eenige plaatsen rood van kleur is, en voor het Bloed des Heeren gehouden wordt. Men bewaart het in een klein langwerpig Glaasje, dat binnen een grooter Glas besloten is. Dirk van der Elzas, Graaf van Vlaanderen, bragt het, in het jaar 1148, uit het Heilige Land herwaards over. Hy hadt het van zynen Schoonvader, Fulkes van Anjou, Koning van Jeruzalem, gekreegen. Wonderen worden er van dit Bloed verteld. Men vertoont te Brugge nog eene Bulle van Paus Klemens den V, waar in verhaald wordt, dat dit Bloed, van den tyd af dat het hier te lande eerst gebragt werdt, tot op het jaar 1300, de gantsche week door, styf en geronnen was, uitgenoomen des Vrydags, wanneer het zig, met het aanbreeken van den dag, warm en vloeibaar vertoonde. Dit duurde tot drie uuren na den middag, wanneer het Bloed zyne eerste gedaante wederom hernam."

— Uit Tiel wordt gemeld, dat den 12den ll. te Wadenoyen de 96ste verjaardag gevierd werd van den Oud-Assessor der gemeente J. V. H. Opgeruimd en weltemoede ontving hij aller gelukwenschen. Behalve een verzwakt gezigt, bezit hij, bij eene wenschelijke gezondheid, het volle genot der zintuigen, en geeft buitengewone bewijzen van geheugen en oplettendheid. Noch ouderdom, noch tegenspoeden hebben zijne nog zwarte haren doen grijzen.

'sGRAVENHAGE, 21 Maart.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal is bijeengeroepen tegen Donderdag den 4den April.

— De Minister van Finantiën heeft ter kennis gebragt van de houders der Obligatiën, uitmakende de vier eerste reeksen der bij de wet van 22 Maart 1839, toegestane geldleening van f 8,000,000 voor de kosten der Droogmaking van het Haarlemmermeer, dat vermits de laatste der daarbij uitgereikte coupons met 1° Januarij 1850 is vervallen geweest, eerlang ten Kantore van den Staatsraad Jhr. Mr. J. van Iddekinge, Agent van het Ministerie van Finantiën te Amsterdam, voor die obligatiën nieuwe bladen coupons over een tienjarig tijkvak zullen worden afgegeven.

De bedoelde obligatiën moeten tot dat einde, te beginnen met den 8sten April aanstaande, in originali, ten kantore voormeld worden ingeleverd, voorzien van behoorlijk ingevulde en onderteekende nommerlijsten, waarvan de formulieren aldaar in tijds zullen verkrijgbaar zijn, en van welke een daaronder geplaatst bewijs van overname bij de inlevering zal afgescheiden en aan de belanghebbenden ter hand gesteld worden, om later, tegen wederuitreiking der obligatiën met de daarbij benoodigde coupons te worden ingetrokken.

— Naar aanleiding van de in de afdeelingen der Tweede Kamer van de Staten-Generaal gemaakte bedenkingen, heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken een gewijzigd ontwerp, betreffende de straf op het overtreden van de keuren der waterschappen, ingediend, 't welk alsnu drie artikelen behelst van den navolgenden inhoud:

1. De overtredingen der keuren, of verordeningen van politie, door de besturen der waterschappen, krachtens hunne bevoegdheid gemaakt, of te maken, en van daarmede gelijkstaande voorschriften, worden gestraft met boete van hoogstens vijf-en-zeventig guldens.

Bij herhaling van overtreding, binnen een jaar na de veroordeeling, kan gevangenzetting van een tot zeven dagen, te zamen met voorschreven boete, worden uitgesproken.

2. Bij elke veroordeeling tot boete wordt tevens door den regter bepaald, dat, indien deze binnen twee maanden, nadat de veroordeelde tot de betaling is aangemaand, niet mogt zijn voldaan of verhaald, die straf door gevangenisstraf, den tijd van zeven dagen niet te boven gaande, zal worden vervangen.

3. In het politieregt, door de verordeningen aan de waterschapsbesturen toegekend, om de molens, sluizen of andere werktuigen, waarmede de overtreding is gepleegd, ten koste van den overtreder te sluiten, te verzegelen, te stempelen of op eenige andere wijze buiten werking te stellen, wordt door deze wet geene verandering gebragt.

— Uit Frankfort wordt gemeld, dat van de zijde van Z. M. voor het Groothertogdom Luxemburg de toestemming ontvangen was, om toe te treden tot het *interim.*

— De drie vreemdelingen, van wier arrestatie wij vroeger melding hebben gemaakt, hebben alhier reeds onderscheidene verhooren voor den Heer Regter-Commissaris ondergaan. Een hunner zou van beroep zijn koekebakker, de andere veehandelaar, en de derde, die veel geld zoek gemaakt heeft, aan het hoofd gestaan hebben van eene vereeniging spelers te Boulogne aan zee. De ontvlugte heeft eer gedaan aan zijn beroep; want deze moet, naar het schijnt, van professie een hardlooper zijn; althans de gearresteerd schijnen in Engeland kennis met hem gemaakt te hebben op eene wedlooperij van mannen. Hij is nog niet ingehaald. (*'s Grav. Nb.*)

— Men meldt ons uit Breskens, dato den 18den Februarij, dat twee arbeidslieden, werkende bij den boer Kees Cornelissen, onder het delven van puin der fortificatien, een kistje met gouden en zilveren muntspeciën gevonden hebben, welks waarde nog al aanzienlijk moet geweest zijn; zijnde verscheidene stukken gouds ter grootte van een rijksdaalder met het jaartal 700, en zilveren munt van gelijke grootte met het jaartal 680 en 715. De brave vinders werden door den boer, hun meester, hartelijk voor hun gevonden schat bedankt, en ieder afgescheept met een zak rogge een vijf mutsaarts (takkebossen). Volgens regt (B. W. art. 642) en billijkheid, kwam hun de helft der gevondene schat toe.

AMSTERDAM, 19 Maart.

Heden werd in de Evangelisch-Luthersche Oude Kerk, openbaar Verslag gedaan wegens den staat der Stads Armenscholen over 1849, en het publiek Examen gehouden.

De tijdelijke Voorzitter van Curatoren, de Heer A. W. F. Herckenrath, gaf een uitgebreid en beredeneerd verslag omtrent het voorgevallene in het afgeloopen jaar. Hij voegde daarbij eenige algemeene opmerkingen over het wenschelijke en noodzakelijke, om zich bij het onderwijs in de scholen, meer op den welstand des ligchaams der kinderen toe te leggen, en alzoo eene, zoo veel mogelijk evenredige ontwikkeling van al de krachten, die als kiem in den mensch verborgen liggen, te bevorderen. Hierdoor zoude worden te gemoet gekomen aan eene gaping in onze volksopvoeding, waarvan de verbetering aan velen onzer landgenooten als zeer wenschelijk voorkomt.

Uit het verslag is hoofdzakelijk op te merken, dat het getal leerlingen op de gewone dagscholen bij het Voorjaars-examen 5518, bij het Najaars-examen 5516 bedroeg, dat in December op de avondscholen 1253 kinderen aanwezig waren. Slechts 30 kinderen zijn van de schoollijsten afgeschreven, uithoofde van wangedrag, doch meerendeels wegens moedwillig schoolverzuim, niettegenstaande herhaalde waarschuwingen. In 1849 werden 1256 nieuwe leerlingen toegelaten.

Op de werk- en leerscholen voor meisjes bedroeg het getal leerlingen in het Voorjaar 166, in het Najaar 176. In het afgeloopen jaar verlieten 82 meisjes die inrigting, waarvan 63 met het gewoon uitzet werden begiftigd. 99 meisjes werden weder op dezelve geplaatst.

De erven van den edelmoedigen onbekende, herhaalden ook dit jaar op gelijke kiesche wijze hun geschenk van het vorige jaar. Zij ontvangen daarvoor den opregten dank van Curatoren, die daardoor in staat werden gesteld, om ook nu weder een kerkboek met zilveren slot toe te wijzen aan 6 meisjes, die, na de scholen te hebben verlaten, zich oppassend in Burgerdiensten blijven gedragen.

Dames Regentessen van die scholen bleven allen in het leven gespaard en ijverig werkzaam in het bevorderen der belangen van die nuttige Inrigting.

De collecte bragt in het vorige jaar *f* 6072.42 op, dat is *f* 271.02 minder dan in 1848. Opmerkelijk is het dat de collecte in Maart 1848, te midden van de zoo hoogst noodlottige gebeurtenissen van die dagen gehouden, slechts *f* 2.92 minder dan in 1847 opbragt, en zooveel hooger is geweest dan die in 1849, welke in betrekkelijk veel gunstiger omstandigheden heeft plaats gehad.

— Heden zijn alhier de volgende in Suriname gelegen plantaadjes, eerst afzonderlijk geveild, als: 1°. de katoenplantaadje Anna Catharina *f* 15,075; 2°. de koffijplantaadje Jagtlust *f* 30,075; 3°. de suikerplantaadje Zoelen *f* 30,075, en daarna te zamen verkocht voor de som van *f* 75,275. Bij deze plantaadjes behooren al hare gebouwen en 690 negerslaven.

ZWOLLE, 18 Maart.

Gisteren ontdekte een der stads arbeiders in het Zwarte Water bij het Mallegat, eene zware ijzeren kookpan. Door den grooten omvang, liet hij ze zitten om die den volgenden dag uit te graven. In den loop van den dag is zij echter door eenige visschers opgegraven en bevonden een gewigt te hebben van ongeveer 1000 Ned. ℔ een diameter van 13 Ned. palmen en eene hoogte van ½ Ned. el.

De visschers hebben *f* 17 voor de pan ontvangen; men verdiept zich in gissingen, aangaande den oorsprong dezer pan die alleen om hare zwaarte, geenszins om hare sierlijkheid eene bijzonderheid is, doch de plaats waar zij gevonden is, maakt het artikel vreemd.

GRONINGEN, 18 Maart.

De bijeenkomsten van de Vereeniging *Nut en Genoegen voor den Dienstbaren Stand* alhier, die dezen winter geregeld op iederen Zondag-avond plaats hadden, zijn jongstl. Zondag gesloten door den Hoogleeraar Hofstede de Groot. — De genomene proeve heeft niet alleen aan het voorgestelde doel beantwoord, maar elke verwachting overtroffen. Met klimmende belangstelling werden telkens de vergaderingen bijgewoond, en aan de aanzoeken, om er toegang te verkrijgen, kon op verre na niet worden voldaan, wegens gebrek aan de noodige ruimte.

— Men verneemt, dat de plegtige inwijding van het nieuwe Akademiegebouw zal plaats hebben op den 2den September en volgende dagen. De reunie der Oud-Studenten, zal op den 3den beginnen. In weerwil dat de stads Regering het stedelijk subsidie voor deze feestviering heeft ingetrokken, is het echter zeker, dat de inwijding zeer luisterrijk zal zijn, als zullende Groningen ook daardoor toonen, hoe na het behoud en de bloei harer hoogeschool haar ter harte gaat, daar onderscheiden ingezetenen zich in Commissie zullen vereenigen, om fondsen te verzamelen voor de openbare feestelijkheden.

— Nog verneemt men dat Heeren Studenten aangeboden hebben, den Raad eene serenade te brengen, wegens het genomen besluit van den 14den dezer, betrekkelijk de instandhouding dezer Akademie. Hoewel de Raad dit aanbod op hoogen prijs gesteld en de verzekering zijner erkentelijkheid voor dat eerbewijs gegeven heeft, zoo is er echter voor bedankt, op grond van een aangenomen beginsel, om wegens daden van bestuur geene met openlijk vertoon gegeven blijken van goedkeuring aan te nemen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 18 Maart.

Zoo als men weet zal de Lord-Mayor van Londen aan Z. K. H. Prins Albert een feestmaal geven, naar aanleiding der instelling van de groote tentoonstelling; om aan dit feest een eigenaardig nationaal karakter bij te zetten, heeft hij daarop de Burgemeesters van 154 steden van Engeland, Schotland en Ierland genoodigd.

— De inschrijvingen voor de kosten der voorgenomen Tentoonstelling in 1851, bedragen in de hoofdstad reeds bijna 21,000 £.

— Zekere Heer Napier te Swansea, heeft eene nieuwe soort van buskruid uitgevonden, hetwelk de tienvoudige kracht heeft van het gewone, en door hem wit buskruid genoemd wordt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Maart.

In de zitting der wetgevende vergadering van gisteren, heeft de heer Ducos, lid van de minderheid der commissie, het woord gevoerd over den 3den titel van het wetsontwerp, betreffende het proportionnele zegelregt, te heffen op de overdragt van rentebrieven op den staat. Hij noemde dien maatregel hoogst onbillijk en nadeelig voor het crediet van den staat. Bij de wet van 9 Vendémiaire, jaar VI, zijn de renten van den staat gewaarborgd tegen elke soort van belasting. Wanneer men nu voor dit gedeelte der wet stemt, bezwaart men de rentehouders met eene jaarlijksche belasting van minstens 800,000 fr. per jaar. Dit ware eene schending der goede trouw, en een aanslag op den eigendom. Die maatregel zou ook niet alleen de rijken treffen, maar ook de minder gegoeden, dewijl volgens officieele bescheiden bleek, dat verreweg het grootste gedeelte rentehouders slechts eene rente van 100 fr. bezitten. Hierna werd de zitting tot heden opgeheven.

— De nu aangenomen wet op het onderwijs zal al spoedig een bron van twist worden, daar de kerkelijke partij die, eer de wet was aangenomen, zich zeer handelbaar hield, thans verklaart dat zoo lang de Regering niet toegeeft aan de eischen der Bisschoppen, de wet ten opzigte der kleine seminaria niet zal worden toegepast.

— Ten huize van den Generaal Hautpoul is Zondag ll. eene bijeenkomst van Ministers en 25 Staatsmannen gehouden, waarbij men met veel gematigdheid en onderlinge toenadering over de maatregelen heeft gesproken, die de Regering in deze dagen ten opzigte van verschillende openbare aangelegenheden zou, behooren te nemen.

— Gisteren is het huwelijk van den Heer de Witt met eene dochter van den staatsman Guizot, door den Predikant Coquerel in een der Protestantsche kerken ingezegend. De Heer Guizot vertoonde zich voor het eerst officieel in het openbaar. Er was een aanzienlijke menigte tegenwoordig en de Heer Guizot genoot ook van de thans aan het bewind zijnde staatslieden vele blijken van hoogachting.

— De gewezen Oostenrijksche Minister, Prins Metternich, is te Parijs aangekomen, om aldaar eenige dagen door te brengen.

— Den 3den dezer is de eerste bezending van Junij oproerlingen in Algerie aangekomen, ten getale van 244; toen zij te Bona aankwamen, onder het geleide van een detachement gendarmes, hieven zij de kreet aan van: Leve de Demokratische en Socialistische Republiek!

SARDINIE.

TURYN, 13 Maart.

Sedert den jongsten ommekeer van zaken, heeft de Aartsbisschop van Turyn zich van hier verwijderd en zwarigheid gemaakt, om terug te keeren, zonder zekere voorwaarden, waarbij hij in zijne eer zoude worden hersteld. De bewindslieden zijne afwezigheid moede, hebben nu verklaard, dat, bij verder verwijl, zij zelven in de vervulling van de Aartsbisschoppelijke betrekking zouden voorzien. Men schijnt er nu iets op te hebben gevonden; althans heeft men dezer dagen de aanstaande terugkomst van den Prelaat aangekondigd.

ITALIE.

Het Parijssche dagblad, *l'Opinion Publique*, spreekt van ongunstige berigten uit Portici, volgens welke de Paus door eene ernstige ongesteldheid aangetast zoude zijn, die waarschijnlijk een nieuw uitstel van zijnen terugkeer naar Rome ten gevolge zou hebben. De Correspondent van het Brusselsche blad *l'Independance* van den 19den dezer, verklaart mede dat de Paus ongesteld is geweest en dat het uitstel zijner terugkomst geenzins onwaarschijnlijk is.

TOSCANE.

FLORENCE, 9 Maart.

In de vorige maand heeft de Regering een nota van den Engelschen Gezant ontvangen, schadevergoeding vragende voor Engelsche kooplieden te Livorno, die door de omwenteling nadeel hadden geleden. De Regering heeft zich daarop tot den bevelhebber der Oostenrijksche troepen, Vorst von Liechtenstein, gewend, door welken dadelijk maatregelen van voorzorg genomen zijn, en een koerier naar Weenen gezonden is, die het berigt terug had gebragt, dat bij de eerste vijandelijke beweging van de zijde der Engelschen, de Oostenrijksche troepen in Toscane met nog 10,000 man zouden versterkt worden. De Engelsche Gezant, hiervan onderrigt, had nadere instructien van zijn Gouvernement gevraagd en zich inmiddels van alle verdere stappen onthouden. — Volgens andere berigten zou de Toscaansche Regering de bemiddeling van Rusland in deze zaak hebben ingeroepen.

NAPELS.

5 Maart.

Er is hier eene Commissie benoemd, om onderzoek te doen naar de schade, veroorzaakt door de laatste uitbarstingen van den Vesuvius, en ondersteuningen uit te deelen.

— De geldleening voor den Paus is met het handelhuis Rothschild bepaaldelijk gesloten. De Kardinaal Staats-Secretaris heeft eergisteren hiervan kennis ontvangen. De leening bedraagt 40 millioen frs., doch het huis Rothschild is genegen dezelve tot 50 millioen te brengen. Reeds heeft het 15 mill. tegen den koers van 75, met eene provisie van 3 pCt. betaald, doch daarbij echter 3 pCt. gewonnen, dewijl dit papier op de Parijzer-Beurs tot 78 is afgezet. De Heer v. Rothschild is, krachtens het contract, bevoegd in 2 maanden, na den dag van de onderteekening des contracts, weder 13 mill. tegen den koers van 77½ pCt., met 3 pCt. provisie te leveren. De laatste 12 mill. zou worden overgenomen tegen 77½ pCt. Het huis Rothschild zal van den Paus een belangrijk voordeel trekken, alzoo die fondsen reeds tegen 78½ worden verkocht en spoedig tot 80 zullen gekomen zijn. Van de eerste 15 mill. zijn naauwelijks 9 mill. in de schatkist van den Paus gekomen, om dat er 25 pCt. verloren gaan en de achterstallige renten door Rothschild werden ingehouden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 18 Maart.

Er heeft zich eene R. K. vereeniging in eenige steden der Rhijnprovinciën gevormd, met het doel, om onder de jeugdige werklieden het geloof, goede zeden en Christelijke liefde te bevorderen, hen voor spel en dronkenschap te bewaren en tot brave en werkzame huisvaders te vormen.

— Uit Erfurt wordt van den 17den gemeld, dat daar de Generaal van Radowitz was aangekomen en gisteren den Raad van Bestuur van den Pruissisch-Duitschen Bond geopend. Men werkt er met alle kracht om de Augustinerkerk voor de zittingen van het Volkshuis en van het Statenhuis in te rigten. Het Erfurter dagblad is reeds in een ministerieel orgaan veranderd, het zal, zoo lang de Parlements-zitting duurt, dagelijks tweemaal uitkomen, onder leiding van een uit Berlijn gezonden redacteur.

WURTEMBERG.

STUTTGARDT, 17 Maart.

Tot Voorzitter in de Wetgevende Kamer is de Heer Schoder benoemd, tot Onder-Voorzitter de Heer Rödinger. Beiden bekleedden dezelfde betrekkingen bij de ontbondene Kamer. De Voorzitter heeft wel aangespoord tot handhaving der verkregene vrijheden, maar tevens, met het oog op Duitschlands onrustigen toestand, tot gematigdheid aangespoord.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 16 Maart.

Men ziet binnen kort de reis te gemoet, welke de Keizer naar Triest en welligt ook naar Venetie zou ondernomen. Vorst Schwarzenberg zal hem daarbij vergezellen.

— De Opperbevelhebber in Hongarye, Vrijheer von Haynau, heeft het besluit tot inlijving in het leger van alle Hongaren, die in den Landweer tegen de Oostenrijksche troepen de wapens gevoerd hebben, in zooverre verzacht, dat hetzelve alleen toepasselijk zal zijn op degenen, die na 5 Jan. 1849 zulks gedaan hebben.

Ook is het besluit gewijzigd, waarbij aan de Joodsche gemeenten in Hongarye eene belasting, solidair te betalen, was opgelegd. Zij zal alleen van degenen, die deelnamen aan de omwenteling, worden geheven.

— In vele streken van Hongarye klaagt men over de meer en meer toenemende rooverijen op den openbaren weg. Zoo werden o. a. in den nacht van 7 op 8 dezer, vier reizende kooplieden, op hunnen weg, twee uren van Zomber, aangevallen, geplunderd en na langdurige, doch vergeefsche tegenweer, op het gruwelijkst vermoord. Elf inwoners van Bugg, die zich naar eene nabij gelegene marktplaats begaven, werden door eene guerillabende te paard overvallen en uitgeplunderd.

ZWITSERLAND.

Den 5den dezer stierf in hoogen ouderdom de jegens de menschheid en zijn vaderland hoogst verdienstelijke Pater Girard. In zijne stille cel in het Franciscaner klooster te Freiburg, verwachtte hij reeds sedert verscheiden jaren met vrome gelatenheid den dood. Zijn reeds aan den avond des levens verheerlijkte geest, sloeg nog steeds met hooge belangstelling gade, wat er in de maatschappij en in de wetenschappen voorviel. Het laatste werk van dezen grooten geest en opregten kindervriend, die afwisselend van het lager onderwijs tot een leerstoel der wijsbegeerte overging, en met den warmsten godsdienst-ijver eene zich steeds gelijk blijvende christelijke liefde paarde, is de door de Fransche Akademie bekroonde prijsverhandeling *over het regelmatig onderrigt in de moedertaal, voor school en huisgezin*, een werk dat langen tijd nog op dat gewigtig deel van het volksonderwijs heilzamen invloed zal hebben. Bekend is de bewonderenswaardige school, die Girard in zijne vaderstad Freiburg stichtte, en die door de onophoudelijke vervolgingen der Jezuïten te gronde ging. In den laatsten tijd voor zijn dood hield hij zich nog gedurig bezig met de opvoedingsleer, en de tegenwoordige inrigting van het schoolwezen in het na de verbreking van de magt der Jezuïten herboren kanton Freiburg, moet veel aan zijn raad te danken hebben.

GRIEKENLAND.

ATHENE, 5 Maart.

Onze schepen kunnen thans vrijelijk de havens in- en uitvaren, met uitzondering van diegene welke reeds opgebragt zijn, en tot aan de regeling van het geschil, als eene soort van onderpand in handen der Engelschen moeten blijven. Eene door Sir John Green onderteekende nota werd aan al de Consuls medegedeeld, waaruit men vernam, dat de Admiraal Parker last had ontvangen, om de blokkade voor eenen bepaalden tijd te schorsen. Omtrent de strekking der bemiddeling van Frankrijk bestaat in Athene groot verschil van gevoelen. Indien men de oppositiebladen gelooven moet, dan zou Griekenland het ingewikkelde vraagstuk alleen kunnen oplossen door te voldoen aan al de vorderingen van Engeland. Een dier bladen, hetwelk blijkbaar mededeelingen van het Engelsche gezantschap ontvangt, verzekert dat reeds daartoe zou besloten zijn.

Wij halen thans vrijer adem, daar wij bevrijd zijn geworden van een groot aantal matrozen, die zonder werk in de stad rondzwierven, maar nu weder naar hunne woonplaatsen teruggekeerd zijn. Indien de blokkade nog langer geduurd had, dan zouden deze lieden, door den honger gedreven, zich waarschijnlijk tot buitensporigheden hebben laten verleiden. Allerwege in het land heerscht volmaakte rust; men vreest echter dat de aanstaande verkiezingen voor de nieuwe kamer niet gunstig zullen uitvallen, waardoor eene aanleiding tot gevaarlijke botsingen zou kunnen ontstaan.

De *Amst. Cour.* deelde onlangs het volgende ingezonden stuk mede, hetwelk ten aanzien van het geven aan bedelaars, wenken bevat die allezins behartiging verdienen.

BEDELARIJ.

I.

Niet dat er tegenwoordig meer dan vroeger of dezen winter meer dan vorige jaren gebedeld wordt, doet mij over het *bedelen* schrijven, maar de overtuiging alleen, dat er nog veel te veel gebedeld wordt, en dat dit bedelen veel te veel aanmoediging ondervindt. Dat er armen zijn, die ondersteuning behoeven, lijdt geen twijfel en kan niemand tegenspreken, maar aan bedelaars giften uit te reiken, is armoede vermeerderen, luiheid aanmoedigen en de ellende der menschen bevorderen. Er is voor den luiaard niets gemakkelijker dan niets te doen. Arbeid kost inspanning en moeite; giften te ontvangen, zonder iets meer te doen dan te vragen, is vorreweg het gemakkelijkst; maar in waarheid, de gewoonte om te bedelen, is eene rampzalige gewoonte, en de gewoonte om aan bedelaars te geven, onverstandige menschenliefde. Die aan de bedelaars op de straten gewoon zijn hunne gaven uit te reiken, zijn doorgaans slechte menschenkenners, die zich door den schijn laten bedriegen. Die de bedelaars meer van nabij, hunne levenswijze en omstandigheden onderzoekt, zal zich van het wegwerpen zijner giften op die wijze onthouden, en alzoo met de overheid tot de wering van bedelarij medewerken. Een naauwkeurig onderzoek doet mij deze regelen ten nutte schrijven, terwijl ik mijne meeningen met voorbeelden kan staven, voorbeelden, die ik in het belang der armen zelve, die onze giften waardig zijn, niet terug mag houden.

Dat de bedelarij gewoonlijk veel geeft, bewijst vooreerst de voorraad opgezamelde gelden, bijna in den regel op de bedelaars bij hunne aanhouding gevonden, en waaruit men geredelijk kan afleiden, dat een bedelaars wekelijksch inkomen, het gewone loon van een ambachtsman overtreft.

Onlangs werd aangehouden een man, bij zich hebbende ongeveer ƒ 8; deezer dagen eene vrouw met twee kinderen (die de voorbijgangers al vragende naliepen), met twintig gulden; een derde werd met een, met hem bedelend meisje, op bedelarij betrapt; uit het onderzoek bleek, dat het meisje voor hare hulp in het bedelen 80 cent 's weeks en de kost genoot. Wederom anderen, die een tamelijk goed middel van bestaan hadden, doch des avonds nog eens op bedelen uitgingen, omdat, volgens hunne eigene opgave, hun vragen zoo goed gaf; ouders zelfs, die hunne kinderen van de school namen, om ze te laten bedelen.

De meest gemoedelijke brieven, door bedelaars om onderstand aangeboden, strekken al zeer dikwerf tot bewijs hunner schaamteloosheid. Veelal zijn de adressen niet bekend of met logenachtige opgaven opgesierd. Ik zag er onlangs een, waarlijk roerend gesteld, waarin een vader van een talrijk gezin, in de nijpende koude, iets voor zijne om brood schreijende kinderen smeekte. Een onderzoek leerde mij, den man kennen (als) een regten dronkaard, (wegens wangedrag uit zijne betrekking ontzet, die van zijne vrouw verwijderd, in ontucht en ongebondenheid leefde. Andere wederom, die van de eene hand in de andere overgingen, als modellen gebruikt werden en aanzienlijke vruchten gaven. Zouden deze voorbeelden, die met zoo vele nog zouden kunnen vermeerderd worden, niet op nieuw ten bewijze verstrekken, hoe de gaven aan bedelaars uitgereikt, als *verspild* kunnen gerekend worden? En daarenboven, *bedelarij, daar, waar eene inrigting tot wering van de bedelarij in stand is, is een wanbedrijf*, is een feit, dat, bij de wet verboden en gestraft wordt. Overheid en gestelde magten moeten er tegen waken; zouden dan de ingezetenen de bepalingen der wet willen tegengaan, en de pogingen der overheid tegenwerken, en daarenboven de armoede door eene slecht bestuurde milddadigheid vermeerderen?

Met zeer weinige uitzonderingen, zijn de bedelaars de liefdegiften niet waard, en ontnemen zij de gaven aan armen, voor wien ze wel besteed zijn; maar daarenboven in den regel, is de nood der bedelaars zelden zoo groot, en *behoeven* zij uwe gaven niet; terwijl zelfs in die enkele gevallen, dat er onder de *bedelaars* gevonden worden, die in der daad uit nood of gebrek vragen, ook aan deze geene giften behoort te worden uitgereikt: de huizen en inrigtingen van liefdadigheid staan voor hen open. Die dan wil *weldoen*, met het vermogen dat God hem geschonken heeft, hij geve zijne giften aan die instellingen of aan die armen wier nood hem bekend is, maar nooit aan *bedelaars*.

STADS BERIGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, brengen bij deze ter kennisse van de Miliciens der ligting van den jare 1845, voor deze Stad in dienst gesteld, dat derzelver Paspoorten, dagelijks, uitgezonderd de Zondagen, des voormiddags tusschen 10 en 1 ure verkrijgbaar zullen zijn ter Secretarie dezer Stad, mits zich daartoe in persoon aanmeldende.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
DU RIEU.
Leyden 21 *Maart* 1850.
Ter ordonnatie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE GRONINGSCHE HOOGESCHOOL.

Den 18[den] Maart de Heer P. A. S. van Limburg Brouwer, van Luik, in de Regten, na verdediging van zijn Disputatio, exhibens: *Doctrinam Juris Romani de Auctionum Concursu, maxime secundum Savignii sententiam.*

210de Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

3de Trekking. Geene.
4de » Geene.

ADVERTENTIEN.

De Familie WYNSTROOM betuigt door deze haren hartelijken dank, voor de meer dan gewone deelneming, in de ziekte en bij het afsterven van hunnen onvergetelijken Dierbare, ondervonden.

Depôt van echte **ZUIVERE THEE**, tegen zeer ***civiele*** prijzen, van heden af geopend bij de Wed. DE LEEUW, op den Nieuwen Rhijn, bij de Middelste Gracht, Wijk VII. N°. 79.

De Ondergeteekende maakt zijnen geëerden Begunstigers, zoo wel buiten als binnen deze Stad bekend, dat bij hem te bekomen is het van ouds bekende beste en onvervalschte **ZOUT**, uit de Fabriek van de Heeren WEYLAND & DE FREMERY.

F. FISSER,
Haarlemmerstraat, bij de Janvossensteeg, Wijk VI. N°. 123.

De Ondergeteekende maakt door deze bekend, dat hij de Affaire zijns Vaders heeft overgenomen, en dat bij hem is te bekomen het beste **RUNDERVLEESCH**, vrij in de Stad te bezorgen, à 50 cents en **KALFSVLEESCH** à 55 cents het Nederlandsch Pond; zullende door hem worden geleverd *best gezond Vleesch*, en het Vee hetwelk door hem zal worden geslagt, zal voor ieder te bezigtigen staan.

C. VAN IZENBURG,
aan de Naaktesluis, buiten de Koepoort der Stad *Leyden*.

De DEELHEBBERS in de Societeit ***de Grofsmederij*** te *Leyden*, worden uitgenoodigd om op Woensdag den 27[sten] Maart 1850, des middags ten 12 ure te compareren in het Stads-Locaal op de Breedestraat aldaar, ten einde, ingevolge Art. 17 der Statuten, aan te hooren **het Verslag van den Staat der Societeit;** liggende de **Balans** ter Visie van Deelhebbers aan het Bureau der Grofsmederij, van den 12[den] dezer maand af, van des voormiddags 10 tot des namiddags ten 3 ure.

Namens het Bestuur,
A. LIBRECHT LEZWIJN,
Secretaris.

IN DEN BOEKHANDEL EN BINDERIJ

VAN

P. ENGELS, *in de Nieuwsteeg*,

zijn te bekomen voor

PAASCH-GESCHENKEN,

STRAMROOD, *de gewigtigste uren des Levens*, *f* 0.95. VAN MEERTEN, *de beslissende ure*, *f* 0.60. *Het Vaderlijk Legaat*, *f* 0.60. *Geschenk voor Lidmaten*, *f* 0.25. *Over het doen van Belijdenis*, *f* 0.10. *Drie Bezoeken*, *f* 1.80. TER HAAR, *Kerkhervorming*, 2 deelen, *f* 6.—. **LEERREDENEN** van BORGER, 2 deelen, 6[de] druk, *f* 3.60. Idem VAN OOSTERZEE, *f* 3.90. Idem, 2[de] bundel, *f* 3.75. Idem, VAN SENDEN, 2 deelen, *f* 6.60. Idem, VAN SENDEN, *over de Feeststoffen*, 2[de] druk, *f* 3.90. EGELING, *de Weg der Zaligheid*, *f* 8.40. Idem, voor *f* 6.60. Idem, *de Nadenkenden Christen*, *f* 2.40. MUSTON, *Herleven en Herkennen*, 3[de] druk, *f* 3.—. KOETSVELD, *het Gebed der Godvruchtigen*, 2 deelen, *f* 5.30. *Kern van Levenswijsheid, of: hoe bereikt de Jongeling zijne bestemming?* *f* 2.30. PRINS, *de Christelijke Huisvriend*, 3[de] druk, *f* 2.50. J. P. HASEBROEK, *de Bergen van het O. T.*, *f* 3.—. Idem, *van het N. T.*, *f* 3.—. THOLUCK, *Gethsemane, Golgotha*, 2 deelen, *f* 3.60. Voorts:

KERKBOEKEN,

GEREFORMEERDE, FRANSCHE, LUTHERSCHE, REMONSTRANTSCHE, enz., alle Gebonden in Extra Fijne Maroquine, Ordinaire en Portefeuille-BANDEN, volgens den laatsten smaak, zijn tegen *vastgestelde Prijzen* voorhanden; ook OUDE KERKBOEKEN kan men in zeer nette Banden, ter Inbinding zenden.

Te Huur of te Koop:

Om dadelijk te aanvaarden, een van ouds bekend **MELK-NERING-HUIS**, met al het toebehooren wat tot dat vak vereischt wordt, staande en gelegen in de Groenesteeg, op den hoek van de Oranjegracht, Wijk VIII. N°. 600. Des verkiezende kan de helft van den Koopprijs als Eerste Hypotheek er op gevestigd blijven. Men gelieve zich te adresseren *franco* onder Letter B., bij den *Boek- en Papierhandelaar* F. J. SCHIMMEL, op de Breedestraat, Wijk IV. N°. 225.

VERKOOPING BIJ OPBOD EN AFSLAG.

Op Zaturdag den 30[sten] Maart 1850, des avonds ten 6 ure, in het *Heeren-Logement* aan den Burg, binnen *Leyden*, van Zeven en Twintig HUIZEN EN ERVEN, allen staande en gelegen te *Leyden*, op onderscheidene standen, als: Galgstraat, Achtergracht, Uiterstegracht, Ouden Rhijn, Middelstegracht, Groenesteeg, Hooglandschekerk-Choorsteeg, Looijerstraat, enz., in het breede bij aangeplakte billetten omschreven.

Kunnende daags vóór en op den Verkoopdag worden bezigtigd, en waaromtrent nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris J. A. PRIJN, residerende te *Leyden*.

Een sedert twintig jaren aanhoudende ziekelijke toestand. Onmiddelijke verbetering door de Pillen van Holloway.

Uittreksel uit eenen brief van den Eerwaarden Heer GEORGE PRIOR, te Moyagh Letterkenny, Carrigart in Ierland, gedagteekend den 2[den] Mei 1845, aan den Prof. HOLLOWAY. Waarde Heer! Op eenigen afstand van mijn huis, woont een kleine Pachter, welke zich sedert meer dan twintig jaren in een ziekelijken toestand bevond, zonder een oogenblik verligting te gevoelen. Mevrouw PRIOR hem een doosje van uwe *Pillen* hebbende bezorgd, hadden deze eene zoo weldadige uitwerking op hem, dat ik zelf hem hoorde zeggen, dat hij in 26 jaren, geen zoo goede eetlust had gehad en zich niet zoo wel had bevonden als sedert hij uwe *Pillen* gebruikte. (*Was get.*) GEORGE PRIOR.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.
Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 20 MAART.

		Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	55	$55\frac{1}{8}$	$55\frac{1}{16}$
Dito Certificaten	» 3 »	65	$65\frac{1}{4}$	$65\frac{1}{8}$
Dito dito	» 4 »	$84\frac{3}{4}$	$85\frac{1}{4}$	85
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
O. I. Leening	» 4 »	$83\frac{3}{4}$	$84\frac{1}{4}$	—
Dito Holl. Spoorweg	»	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$ »	$89\frac{3}{4}$	$90\frac{1}{4}$	—
Haarlemmermeer	» 5 »	101	$101\frac{1}{4}$	$101\frac{1}{8}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	104	$104\frac{1}{2}$	$104\frac{1}{4}$
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	$103\frac{1}{8}$	104	$103\frac{3}{4}$
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	$94\frac{1}{2}$	95	—
Dito 1840	» 4 »	85	$85\frac{1}{4}$	$85\frac{1}{8}$
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4 »	$84\frac{1}{4}$	$84\frac{3}{4}$	$84\frac{5}{8}$
Dito dito Nieuwe	» 4 »	84	$84\frac{1}{2}$	$84\frac{3}{8}$
Inschrijving in Assign.	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	$64\frac{1}{4}$	65	$64\frac{1}{2}$
POLEN, Obligatiën	» 4 »	141	142	—
Dito Aandeelen met Loten.	fl. 250 »	—	—	—
Dito dito 1835	» 300 »	—	—	—
SPANJE, Leen bij ARDOIN v. 85 £	à 5 pCt.	$10\frac{1}{4}$	$10\frac{3}{4}$	$10\frac{1}{2}$
Dito dito Onbep. Stukken	» 5 »	—	—	—
Dito Obligatiën	» 3 »	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	$28\frac{1}{4}$	$28\frac{1}{4}$	$28\frac{7}{16}$
Coupons Ardoins		$7\frac{1}{2}$	$8\frac{1}{8}$	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5 »	85	$85\frac{1}{2}$	—
Dito	» 4 »	—	—	—
Dito Metall.	» 5 »	$76\frac{1}{4}$	$77\frac{1}{4}$	—
Dito Nieuwe	» 5 »	$82\frac{3}{4}$	$83\frac{1}{4}$	83
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$ »	$40\frac{1}{2}$	$41\frac{1}{4}$	41
BELGIE, Banc.	» $2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$ »	$46\frac{1}{4}$	$46\frac{3}{4}$	$46\frac{5}{8}$
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5 »	$89\frac{1}{2}$	90	$89\frac{3}{4}$
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	35	$35\frac{1}{4}$	$35\frac{1}{8}$
Dito dito	» 4 »	$36\frac{1}{4}$	$36\frac{3}{4}$	$36\frac{3}{8}$
VENEZUELA,	» $2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
MEXICO,	» 5 »	$28\frac{1}{4}$	29	$28\frac{13}{16}$
AMERIKA, Bankactiën		$3\frac{3}{4}$	4	$3\frac{3}{4}$

Grieken $5\frac{1}{2}$, $6\frac{1}{2}$.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt.
Wissel-Disconto 2.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.